

Rethinking Injury Events. Explorations in Spatial Aspects and Situational Prevention Strategies

Avhandling i arkitektur vid Institutionen för arkitektur och samhällsbyggnadsteknik, Chalmers tekniska högskola, Göteborg, 2018. Charlotta Thodelius, FD, Institutionen för arkitektur och samhällsbyggnadsteknik, Chalmers Tekniska Högskola, Göteborg.
E-post: chatho@chalmers.se

Avhandlingen fokuserar på preventiva strategier relaterade till fysisk miljö för att reducera ungdomars skadehändelser i vardagen. Genom att studera orsaksförklaringar till fallskador i bostaden, våldsutsatthet i skolmiljön och suicidala situationer i närmiljön, identifieras sådana situationella mekanismer som kan stärka det förebyggande arbetet.

På grund av skadehändelsernas komplexitet söker sig doktorandprojektet bortom den mono-disciplinärhet som tidigare dominerat och begränsat det skadeförebyggande arbetet, vilket gör att det blir nödvändigt att tillämpa ett inter- och transdisciplinärt förhållningsätt. Det blir också viktigt att arbeta med teoretiska och metodologiska adaptationer i hög utsträckning. Kombinationer av teorier från arkitektur, folkhälsovetenskap, kriminologi och sociologi, vävs samman i avhandlingen för att skapa en analytisk ingång till en ny preventionsmodell kallad *Injury prevention through environmental design* (IPTED). IPTED relateras till den kriminologiska traditionen situationell prevention, där åtgärder utformas för att påverka situationsdynamiken och inte enskilda personer eller grupper.

Resultaten tyder på att situatio-

nellt förebyggande arbete, som syftar till att förändra rumsliga aspekter av ungdomars vardagliga livsföring, är ett lovande tillvägagångssätt för att minska uppkomsten av olika skador. I bostaden och bostadsområden är dock strategins appliceringsmöjligheter begränsad till de privata rummen, men i semiprivata, semipublika eller publika rum är modellen mer effektiv. I skolmiljöer eller liknande institutionella sammanhang kan IPTED ha en ännu större framgång. Avhandlingen visar på tydliga samband mellan skadesituation, rumsorganisation och social organisation – där våldssituationer tenderar att klustra på icke-ägda platser under icke-strukturerade aktiviteter, till exempel i korridorer och uppehållsrum under raster. Slutligen så visar resultaten att suicidala situationer i ungdomars närmiljö kan minskas genom noggrant genomtänkta preventiva åtgärder som tar hänsyn till externa element i suicidiet, det vill säga genom platsanalyser som tar hänsyn till vem, var och när – istället för att fråga sig varför enskilda individer mår dåligt.

Länk till avhandlingen:

<https://research.chalmers.se/publication/505692>